

**Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van
persoonsgegevens**

Advies wetgeving VTC nr. 2021/92 van 16 november 2021

over

tekst	ontwerp van besluit
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de sociale openbaredienstverplichtingen en REG - openbaredienstverplichtingen
roepnaam	(besluit wijziging Energiebesluit)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 29 oktober 2021

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad Van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van 29 oktober 2021 van Zuhal Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, ontvangen door de VTC op 29 oktober 2021;

Brengt op 16 november 2021 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister voor Energie (hierna "**de Aanvrager**") verzocht bij brief van 29 oktober 2021 om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "**VTC**") over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering *tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de sociale openbaredienstverplichtingen en REG - openbaredienstverplichtingen* (hierna "het Ontwerp"), zonder opgave van artikels.
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Het ontwerpbesluit houdt een wijziging in van Titel V van het Energiebesluit, waarin de sociale openbare dienstverplichtingen omschreven worden waaraan zowel commerciële leveranciers als de distributienetbeheerders dienen te voldoen. Deze wijziging komt er in het kader van de uitrol van de digitale meter, die in 2019 van start ging en werd aangekondigd in de Beleidsnota Energie 2019 - 2024. De wijzigingen aan het ontwerpbesluit zijn gericht op het minimaliseren van de mogelijke schuldopbouw, waarbij de mogelijkheden worden benut die de digitale meter biedt op het vlak van verbruiksmeting en eenvoudige activatie van de voorafbetalingsfunctie.
4. De voornaamste wijzigingen die beoogd worden bij de commerciële leverancier zijn het schrappen van de aangetekende zending voor het versturen van de ingebrekestelling en het inkorten van de opzeggingstermijn van 60 naar 45 dagen. Bij de distributienetbeheerder zijn de grootste beoogde wijzigingen een onmiddellijke activatie in de digitale meter van de voorafbetalingsfunctie vanaf het moment dat de netbeheerder de elektriciteitslevering overneemt nadat een leveringscontract vanwege wanbetaling werd stopgezet en voor aardgas een inkorting van de termijn voor activatie van de voorafbetalingsfunctie van 60 naar 20 dagen wanneer afnemers hun factuur bij de netbeheerder niet betalen. Op verzoek van de klant kan ook voor aardgas die voorafbetalingsfunctie sneller worden geactiveerd. Daarnaast wordt voorgesteld door het Ontwerp om de hoeveelheid nooddiediet in euro in plaats van kWh in te schrijven in het energiebesluit en de minimale levering voor elektriciteit automatisch terug in te schakelen wanneer de totale schuld minder dan 150 euro bedraagt. Ten slotte beoogt het ontwerpbesluit ook een optimalisatie van de schuldafbouw via de budgetmeter, en een aantal aanpassingen aan de sociale statistieken die jaarlijks ter beschikking worden gesteld aan de VREG.
5. Het ontwerpbesluit beoogt ook het toepassingsgebied van de steun die de elektriciteitsnetbeheerder aan een beschermde afnemer biedt voor de aankoop van een energiezuinige koelkast of wasmachine uit te breiden. Naast de bestaande kortingsbon van 150 euro wordt voorgesteld hetzelfde bedrag toe te kennen aan niet-commerciële instellingen of publiekrechtelijke rechtspersonen voor de verhuur met inbegrip van service en reparatiekosten gedurende 10 jaar van energiezuinige huishoudtoestellen aan een beschermde afnemer. De verhuur vormt steeds onderdeel van een traject met het oog op begeleiding bij het oplossen van energiearmoede-problemen. Naast koelkasten en wasmachines zouden ook energiezuinige droogkasten in aanmerking komen.
6. Er worden ook een aantal wijzigingen voorgesteld met betrekking tot de REG-premies. Zo wordt voorgesteld om de hoogte van de premie voor de plaatsing van een nieuwe PV-installatie aan te passen zodat de voor 1 januari 2022 voorziene daling niet doorgaat en de premiehoogte op het niveau van 2021 wordt gehouden. Daarnaast wordt vanaf 1 januari 2022 een nieuwe premie ingevoerd voor niet-residentiële gebouwen waarin het asbest in het (onder)dak wordt verwijderd in combinatie met de plaatsing van een minimale fotovoltaïsche installatie.
7. Tot slot voorziet het Ontwerp wijzigingen en verduidelijkingen aan het materiële toepassingsgebied van de energieprestatiecertificaten. Ook wordt er voor de energiedeskundigen type D een centraal examen ingevoerd.
8. De Vlaamse Toezichtcommissie gaf al advies over het ontwerp van ministerieel besluit tot wijziging van het ministerieel besluit van 25 november 2019 betreffende de rapportering van de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijke vervoernet van elektriciteit betreffende de uitvoering van de REG-openbaredienstverplichtingen en tot wijziging van het ministerieel besluit van 5 december 2018 houdende vaststelling van de nadere regels, technische vereisten en hoogten van de premies, trajectbegeleidingen en collectieve renovatieprojecten, vermeld in artikel 6.4.1/1, artikel 6.4.1/1/1, artikel 6.4.1/1/2, artikel 6.4.1/1/3, artikel 6.4.1/1/4, artikel 6.4.1/1/5,

artikel 6.4.1/9 en artikel 6.4.1/9/1 van het Energiebesluit van 19 november 2010 en tot inwerkingtreding van artikel 25, 2° en artikel 64 van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft diverse bepalingen over energie op 2 maart 2021¹ en de Gegevensbeschermingsautoriteit over het ontwerp van decreet tot wijziging van het Vlaams Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van artikel 7.1.1., 7.1.2., 7.1.5 en 13.2.1 van hetzelfde decreet op 17 januari 2018²

9. In verschillende bepalingen van het Ontwerp is er sprake van persoonsgegevens. Deze bepalingen worden geciteerd in bijlage bij dit advies.

Het gaat om de volgende verwerkingen (voor een goed begrip wordt de nummering van de artikelen van het Energiebesluit gehanteerd) :

- artikel 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2 : gegevens worden uitgewisseld tussen leverancier en huishoudelijke afnemer;
- artikel 5.2.3. : gegevens worden uitgewisseld tussen distributienetbeheerder enerzijds en huishoudelijke afnemer en leverancier anderzijds;
- artikel 5.3.1. : gegevens worden uitgewisseld tussen elektriciteitsnetbeheerder of beheerder van het plaatselijk vervoernet voor elektriciteit enerzijds en huishoudelijke afnemer, lokale adviescommissie en OCMW anderzijds;
- artikel 5.3.1/1, 5.3.3 en 5.3.9 : gegevens worden uitgewisseld tussen elektriciteitsnetbeheerder of beheerder van het plaatselijke vervoernet voor elektriciteit en huishoudelijke afnemer;
- artikel 5.3.10 : gegevens worden uitgewisseld tussen de huishoudelijke elektriciteitsafnemer en het lokaal adviescomité enerzijds en elektriciteitsdistributienetbeheerder anderzijds;
- artikel 5.4.1 : gegevens worden uitgewisseld tussen aardgasdistributienetbeheerder enerzijds en huishoudelijke aardgasafnemer en OCMW anderzijds;
- artikel 5.4.4 : gegevens worden uitgewisseld tussen huishoudelijke aardgasafnemer en aardgasdistributienetbeheerder;
- artikel 5.4.13, 5.4.16 : gegevens worden uitgewisseld tussen aardgasdistributienetbeheerder enerzijds en lokaal adviescomité en huishoudelijke afnemer anderzijds
- artikel 5.5.4 : gegevens worden uitgewisseld tussen netbeheerder en eigenaar van een aangesloten wooneenheid of residentieel gebouw;
- artikel 5.6.3 : gegevens worden uitgewisseld tussen elektriciteitsdistributienetbeheerder of beheerder van een plaatselijk vervoersnet van elektriciteit en aardgasdistributienetbeheerder enerzijds en afnemers anderzijds;

---

¹ https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_A_W_2021_19_advies.pdf

² <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-07-2018.pdf>

- artikel 6.4.1/4 : gegevens worden uitgewisseld tussen elektriciteitsdistributienetbeheerder en afnemer;
- artikel 6.4.1/5 : gegevens worden uitgewisseld tussen elektriciteitsdistributienetbeheerder en beheerders van een plaatselijk vervoernet van elektriciteit enerzijds en investeerders in andere gebouwen dan woningen of woongebouwen die aangesloten zijn op het elektriciteitsnet anderzijds;
- artikel 8.3.1 : gegevens worden uitgewisseld tussen kandidaat-energiesdeskundige en het VEKA.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

10. De VTC stelt vast dat de personen van wie persoonsgegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn :

- huishoudelijke afnemers;
- eigenaars van een aangesloten wooneenheid of residentieel gebouw dat vermoedelijk leegstaat;
- beschermde afnemers;
- investeerders in andere gebouwen dan woningen, wooneenheden of woongebouwen die zijn aangesloten op het elektriciteitsdistributienet;
- kandidaat – energiesdeskundigen type D;

en dat het minstens (zie ook infra) de volgende gegevens betreft:

- contactgegevens;
- bewijs van identiteit (enkel voor kandidaat-energiesdeskundigen type D).

11. Het gaat dus om de verwerking van persoonsgegevens, onder meer identificatie- en contactgegevens, en de VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

12. De wettelijke basis van het besluit van de Vlaamse Regering *houdende algemene bepalingen over het en energiebeleid* van 19 november 2010 is het decreet van 8 mei 2009 *houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid*.

13. Meer bepaald is de wettelijke grondslag van de artikelen 1,2,6 en 7 artikel 4.3.2 van het decreet van 8 mei 2009 *houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid*, van de artikelen 10,11,12,19,20,27,29,35,37,39,42 en 43 artikel 4.1.22 van het decreet van 8 mei 2009 *houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid*, van artikel 38 artikel 6.1.2 van het decreet van 8 mei 2009 *houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid* en van artikel 48 artikel 10.1.2 van het decreet van 8 mei 2009 *houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid*.

14. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving - elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
15. Het Ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering vermelden niet expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC gaat er van uit dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond “noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang”.
16. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.³
17. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG, die enkel betrekking hebben op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
18. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal namelijk niet naar de wetgeving kunnen verwezen worden.
19. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of voor een beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig is. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
20. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling.

---

³ Zie DEGRAVE, E., *"L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v. (zie o.m.: EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000); Zie ook enkele arresten van het Grondwettelijk Hof: arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015 (p. 63), arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017 (p. 17) en arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018 (p. 26), Arrest nr. 2/2021 van 14 januari 2021, overw. B.22.1. e.v. Zie ook SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116.

3. Doelbinding

21. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
22. In het Ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering worden er geen expliciete doeleinden vermeld. Het is volgens de VTC evenwel duidelijk dat de gegevens opgevraagd worden om de betrokkenen te kunnen contacteren met het oog op het opvolgen van betalingen van gas en elektriciteit, de opzegging van de contracten, het opnemen van de meterstanden, het opsporen van leegstaande panden⁴, beleidsdoeleinden, het toekennen van premies en contactgegevens en identiteitsgegevens om kandidaat – energiedeskundigen te contacteren en te identificeren met het oog op het centraal examen voor energiedeskundigen type D.
23. De doeleinden zijn dan ook voldoende bepaald en transparant. Verder is het doeleinde dat wordt nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens te komen.
24. De VTC is derhalve van oordeel dat de doeleinden voldoende bepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

25. Artikel 4.7), AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
26. De verwerkingsverantwoordelijken zijn divers. Het zijn voor artikel 1,2,6 en 7 van het decreet van 8 mei 2009 *houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid* de leverancier, voor artikel 10, 11, 12, 19, 20, 27, 29, 35, 37, 38, 39, 42, 43 van het decreet van 8 mei 2009 *houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid* de netbeheerder en voor artikel 48 het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (art. 4.1.22/6 – 13 van het decreet van 8 mei 2009 *houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid*).
27. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verantwoordelijken voor de verwerking moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordelingen** (GEB - artikel 35 AVG)⁵ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk zijn. De VTC wijst in dat kader op de lijst met verwerkingen waarvoor een gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd door de Vlaamse bestuursinstanties.

---

⁴ Artikel 38 van het Ontwerp: de aanpassing houdt in dat dit opsporen niet alleen kan via een bezoek ter plaatse maar ook via consultatie van de verbruiksgegevens. De VTC verwijst naar het advies van haar voorgangster, de Vlaamse Toezichtcommissie voor het interbestuurlijke gegevensverkeer over diverse decreten m.b.t. Wonen, waar de doelstellingen in dit verband nader werden gepreciseerd: https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_advies_W_2012_04.pdf en waarvoor vervolgens een wettelijke basis werd gecreëerd.

⁵ Voor richtlijnen over, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

28. In casu meent de VTC dat een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling noodzakelijk is gezien er persoonsgegevens ingezameld worden om vervolgens in aanmerking te worden genomen bij de beslissing om een welbepaalde dienstverlening aan een natuurlijke persoon te weigeren of stop te zetten. Immers, in geval van wanbetaling van de facturen voor de levering van aardgas of elektriciteit bestaat de mogelijkheid dat een leverancier het contract voor de levering van aardgas of elektriciteit met een huishoudelijk afnemer opzegt waardoor deze dienstverlening stopgezet wordt.

5. Minimale gegevensverwerking

29. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
- De categorieën betrokkenen zijn:
    - huishoudelijke afnemers;
    - eigenaars van een aangesloten wooneenheid of residentieel gebouw die vermoedelijk leegstaan;
    - beschermde afnemers;
    - investeerders in andere gebouwen dan woningen, wooneenheden of woongebouwen die zijn aangesloten op het elektriciteitsdistributienet;
    - kandidaat – energiedeskundigen type D;
  - Voor de **categorieën gegevens** gaat het om:

contactgegevens, verbruiksgegevens, hoedanigheid als beschermde afnemer, gegevens over eigendom van goederen en zakelijke rechten en een bewijs van identiteit (dit laatste enkel voor de kandidaat – energiedeskundigen).
30. De VTC wijst alleszins op - de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer⁶;
31. De VTC wijst er ook op dat het duidelijk moet zijn dat waar het koppelen van gegevens op adresniveau betreft, voor zover dat adres te koppelen is aan een natuurlijke persoon, het wel om persoonsgegevens gaat. Voor het samenbrengen van de persoonsgegevens moeten dan ook de nodige toetsen op basis van de AVG worden uitgevoerd en de procedures van ondermeer het e-govdecreet voor gegevens van Vlaamse instanties worden gevolgd.
32. De VTC meent dat wat de hiervoor vermelde elementen betreft voldaan is aan het principe van minimale gegevensverwerking.
33. Wat de instanties die toegang hebben betreft:
- Artikel 4.1.22/5 van het decreet van 8 mei 2009 *houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid* bepaalt dat de netbeheerder of zijn werkmaatschappij aan een aantal partijen toegang verleent tot de gegevens verzameld uit de digitale, elektronische of analoge meter (onderlijning VTC):

---

⁶ Zie artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*.

1° de overheden voor de gegevens die ze gemachtigd zijn te kennen uit hoofde van een wet, een decreet of een ordonnantie;

2° de instellingen en de natuurlijke personen of rechtspersonen voor de informatie die ze nodig hebben om de opdrachten van algemeen belang te vervullen die hun zijn toevertrouwd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie;

3° distributienetbeheerders en hun werkmaatschappij, beheerders van een gesloten distributienet, de beheerder van het transmissienet, de vervoeronderneming, de beheerder van het plaatselijk vervoernet, producenten, leveranciers, tussenpersonen, bevrachters, dienstverleners van flexibiliteit, aggregatoren, evenwichtsverantwoordelijken en de VREG;

4° de netgebruiker en in voorkomend geval de natuurlijke persoon van wie de persoonsgegevens worden verwerkt;

5° een andere partij, op voorwaarde dat de netgebruiker en in voorkomend geval de natuurlijke persoon van wie de persoonsgegevens worden verwerkt, toestemming heeft gegeven aan die partij;

6° elke partij voor zover de gegevens die worden verwerkt volledig geanonimiseerd zijn.

Artikel 5.7.1. van het besluit, dat uitgebreid wordt door het Ontwerp, voorziet dat jaarlijks een aantal gegevens over het vorige kalenderjaar ter beschikking gesteld aan de VREG door de leverancier, de elektriciteitsdistributienetbeheerder, de aardgasdistributienetbeheerder. Verder is voorzien dat de VREG die gegevens jaarlijks ter beschikking stelt van de Minister⁷.

34. In het Ontwerp wordt dus specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens. Voor wat persoonsgegevens betreft zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor gegevensuitwisselingen tussen instanties. Dit geldt eens te meer voor wat bepaald werd onder 1° en de 2°, bepalingen die zeer algemeen zijn, in het bijzonder “opdrachten van algemeen belang” wat verder uitgewerkt en verantwoord dient te worden in de protocollen.
35. Belangrijk is dat, wanneer de gegevens meegedeeld worden aan derde partijen, dit enkel gebeurt na toestemming van de netbeheerder en van de betrokkene, zoals overigens ook in de regelgeving voorzien. De toestemming is hier niet op te vatten als een verwerkingsgrond, maar als een extra beschermingsmaatregel. De VTC herinnert eraan dat gebruiksgegevens veel informatie kunnen geven over het privéleven van de bewoners. De VTC heeft geen verdere opmerkingen.
36. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
37. Wat de **bewaartermijn** betreft voorziet artikel 7.16.2, §3, in fine en artikel 7.17.1, §3, in fine uitdrukkelijk in een bewaartermijn voor de ingevolge de aanvragen voor retroactieve investeringspremies verwerkte gegevens van 15 jaar na de beslissing tot weigering of tot uitbetaling van de tegemoetkomingen.
38. Deze termijn is ingegeven door het feit dat de regelgeving (zie artikelen 7.16.1, § 7 en 7.16.2, §7) voorschrijft dat de retroactieve investeringspremie voor decentrale productie-installaties (zowel de fotovoltaïsche zonnepanelen als andere) moet worden teruggestort als deze installaties naderhand worden verplaatst naar een ander perceel, en dit binnen een termijn van 15 jaar volgend op de datum van de indienstneming van de decentrale productie-installatie.

De VTC heeft geen opmerkingen wat dit betreft.

---

⁷ Dit betreft geen persoonsgegevens nu het slechts gaat om globale aantallen zonder verwijzing naar identificatiemiddelen en de natuurlijke personen waarop de gegevens betrekking hebben dus niet geïdentificeerd zijn of identificeerbaar zijn.

6. Juistheid

39. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
40. Alle redelijke maatregelen moeten worden genomen om persoonsgegevens die, gelet op de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt, onjuist zijn, onverwijld te wissen of te rectificeren. De verwerkingsverantwoordelijke is dus verplicht tot een permanente kwaliteitsbewaking en -zorg. Op de verwerkingsverantwoordelijke rust een middelenverbintenis: hij zal alle redelijke maatregelen moeten nemen zoals een voorzichtige en vooruitziende verwerkingsverantwoordelijke dit doet, in dezelfde omstandigheden.⁸
41. De VTC heeft geen opmerkingen wat dit betreft.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

42. Artikel 12, AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
43. Wat dit betreft is er niets voorzien in het Ontwerp of in de nota aan de Vlaamse Regering.
44. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen**⁹ op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun gegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

45. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
46. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
  - de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
  - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
  - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;

---

⁸ DE BOT, D., *De toepassing van de Algemene Verordening Gegevensbescherming in de Belgische context. Commentaar op de AVG, De Gegevensbeschermingswet en de Wet Gegevensbeschermingsautoriteit, Handboek*, Mechelen, Wolters Kluwer, 2020, 497- 498.

⁹ Doel van de verwerking, types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens, betrokkenen, entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt, opslagperioden en aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke

- een procedure voor het op gezette tijden testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
47. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹⁰ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹¹ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹² en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichhouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haaracties waren en waarom¹³.
48. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover¹⁴.
49. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren¹⁵.

III. BESLUIT

50. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:
- het uitvoeren van een gegevensbeschermingsbeoordeling (randnummer 27-28);
  - het uitwerken van de transparantiemaatregelen (luik 7);
  - het uitwerken van de beveiligingsmaatregelen (luik 8).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

---

¹⁰ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹¹ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹² Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹³ *Audit trailing of beveiligd controlespoor*.

¹⁴ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

¹⁵ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.

BIJLAGE: relevante bepalingen

Artikel 1. In artikel 5.1.1 van het Energiebesluit van 19 november 2010 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord “herinneringsbrief” wordt telkens vervangen door het woord “betalingsherinnering”;

2° er wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De factuur en de betalingsherinnering worden aan de huishoudelijke afnemer bezorgd op een van de volgende wijzen:

1° via het overeengekomen schriftelijke communicatiemiddel;

2° via een papieren of een andere duurzame drager.”.

Artikel 2. In artikel 5.1.2 van hetzelfde besluit worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord “herinneringsbrief” wordt vervangen door het woord “betalingsherinnering”;

2° de woorden “met een aangetekende brief de huishoudelijke afnemer in gebreke” worden vervangen door de woorden “de huishoudelijke afnemer met een brief of via het schriftelijk communicatiemiddel dat de afnemer daarvoor heeft gekozen in gebreke”.

Artikel 6. In artikel 5.2.2 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Als een leveringscontract met een huishoudelijke afnemer wordt opgezegd, sluit die afnemer uiterlijk acht dagen voor het einde van de opzeggingstermijn een leveringscontract met een nieuwe leverancier. Dat leveringscontract gaat in vanaf het einde van de opzeggingstermijn. Als de huishoudelijke afnemer geen nieuw leveringscontract sluit, krijgt hij na de opzeggingstermijn verder elektriciteit of aardgas geleverd door zijn distributienetbeheerder. De leverancier brengt de huishoudelijke afnemer op de hoogte van de twee voormelde opties via een opzeggingsbrief, die verstuurd wordt in één van de gevallen vermeld in artikel 5.2.1, §2.”;

2° in paragraaf 2 wordt het woord “zestig” vervangen door het woord “vijfenvestig”;

3° paragraaf 4 en paragraaf 5 worden opgeheven.

Artikel 7. Aan artikel 5.2.3, §2 van hetzelfde besluit wordt de volgende zin toegevoegd:

“Als er op het afnamepunt een digitale meter geactiveerd is, wordt de reële meterstand van de laatste dag van de opzegtermijn doorgegeven aan de leverancier.”.

Artikel 10. Artikel 5.3.1 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 29 november 2013, 23 februari 2018 en 17 mei 2019, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 5.3.1. § 1. De huishoudelijke elektriciteitsafnemer kan, zodra de elektriciteitsdistributienetbeheerder of de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit de levering overneemt, alleen elektriciteit verbruiken via de geactiveerde voorafbetalingsfunctie in de digitale meter. De distributienetbeheerder of de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit voorziet in verschillende manieren om de afnemer op een gebruiksvriendelijke manier en ongeacht zijn digitale competenties inzage te verschaffen in zijn saldo van het opgeladen verbruikskrediet.

Is er op het moment van overname van de levering van elektriciteit nog geen digitale meter is geactiveerd, wordt in afwachting van de plaatsing ervan de procedure, vermeld in artikel 5.3.1/1, gevolgd.

§ 2. De huishoudelijke elektriciteitsafnemer wordt tegen vol vermogen beleverd door de elektriciteitsdistributienetbeheerder of de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit. Bij wanbetaling volgen de elektriciteitsdistributienetbeheerder en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit de procedure, vermeld in artikel 5.3.13 tot en met 5.3.16.

§ 3. Als het technisch gezien niet mogelijk is om een digitale meter voor elektriciteit bij de huishoudelijke elektriciteitsafnemer in kwestie te plaatsen, wordt een autonome stroombegrenzer geplaatst. Bij

wanbetaling volgen de elektriciteitsdistributienetbeheerder en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit de procedure, vermeld in artikel 5.3.13 tot en met 5.3.16.

§ 4. Als de huishoudelijke elektriciteitsafnemer geen normale toegang geeft tot de ruimte waarover hij het gebruiks- of eigendomsrecht heeft en waarin de elektriciteitsmeter is opgesteld, voor de vervanging van een klassieke meter, de budgetmeter of de autonome stroombegrenzer door een digitale meter, kan de elektriciteitsdistributienetbeheerder of de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit een verzoek tot afsluiting van de elektriciteitstoevoer indienen bij de lokale adviescommissie.

§ 5. De digitale meter met geactiveerde voorafbetalingsfunctie wordt door de elektriciteitsdistributienetbeheerder en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit zodanig ingesteld dat een noodkrediet van 75 euro ter beschikking wordt gesteld van de huishoudelijke elektriciteitsafnemer.

§ 6. De elektriciteitsdistributienetbeheerder of de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit stelt bij de inschakeling van de voorafbetalingsfunctie voor elektriciteit minstens de volgende informatie ter beschikking van de huishoudelijke elektriciteitsafnemer in kwestie:

1° een gebruikshandleiding, met inbegrip van de volgende informatie:

- a) een gedetailleerde beschrijving van de oplaadmogelijkheden;
- b) instructies over de toegang tot de gegevens met betrekking tot zijn verbruik;
- c) informatie over het noodkrediet en de inschakeling van de 10 ampèrefunctie en de manier waarop het noodkrediet en de 10 ampèrefunctie bij het opladen worden verrekend;

2° het toegepaste elektriciteitsstarief;

3° de aanmeldingsgegevens voor het online webportaal;

4° een actuele lijst met de plaats en de toegankelijkheid van de dichtstbijzijnde oplaadmogelijkheden;

5° een telefoonnummer en website om problemen te melden en voor noodgevallen.”.

Artikel 11. In titel V, hoofdstuk III, afdeling I van hetzelfde besluit, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019, wordt een artikel 5.3.1/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 5.3.1/1. § 1. In afwijking van artikel 5.3.1 bezorgt de elektriciteitsdistributienetbeheerder of de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit de huishoudelijke elektriciteitsafnemer die nog niet verbruikt via een digitale meter maandelijks een factuur voor de levering van elektriciteit. De factuur wordt geacht ontvangen te zijn de derde werkdag na de dag van de verzending ervan.

Als de huishoudelijke elektriciteitsafnemer zijn openstaande rekeningen niet heeft betaald voor de betalingstermijn is verstreken, stuurt de elektriciteitsnetbeheerder of de beheerder van het plaatselijk vervoernet op zijn vroegst eenentwintig dagen nadat de factuur voor elektriciteit, vermeld in het eerste lid, is verzonden, een betalingsherinnering met vermelding van het niet betaalde vervallen factuurbedrag, bij voorkeur samen met de volgende maandelijkse factuur.

§ 2. De betalingsherinnering, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, vermeldt ook dat als de huishoudelijke elektriciteitsafnemer binnen eenentwintig dagen nadat de betalingsherinnering, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, is verzonden zijn openstaande rekeningen niet heeft betaald, de elektriciteitsdistributienetbeheerder of de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit binnen twintig kalenderdagen nadat die termijn van eenentwintig dagen is verstreken de meter vervangt door een digitale meter met een geactiveerde voorafbetalingsfunctie.

Als de huishoudelijke elektriciteitsafnemer zijn openstaande rekeningen niet heeft betaald binnen vijftien dagen nadat de betalingsherinnering, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, is verzonden, stuurt de elektriciteitsdistributienetbeheerder of de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit op zijn vroegst eenentwintig dagen nadat de betalingsherinnering, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, is verzonden, een ingebrekestelling met een overzicht van de niet-betaalde vervallen factuurbedragen, bij voorkeur samen met de volgende maandelijkse factuur.

De elektriciteitsdistributienetbeheerder of de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit vermeldt al de volgende gegevens in de betalingsherinnering, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, en in de ingebrekestelling, vermeld in het tweede lid:

1° de contactgegevens van zijn bevoegde dienst;

2° de mogelijkheden om bij betalingsmoeilijkheden een regeling te treffen om de openstaande facturen te betalen. Die mogelijkheden zijn:

- a) de uitwerking van een afbetalingsplan met de elektriciteitsdistributienetbeheerder;
- b) de uitwerking van een afbetalingsplan via het OCMW;
- c) de uitwerking van een afbetalingsplan via een erkende instelling voor schuldbemiddeling;

3° de mogelijkheid die hij heeft om een verzoek tot afsluiting in te dienen bij de lokale adviescommissie.

De minister kan nadere regels bepalen voor de vorm en de inhoud van de betalingsherinnering, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, en van de ingebrekestelling, vermeld in het tweede lid.

De kosten die verbonden zijn aan het versturen van de betalingsherinnering, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, en de ingebrekestelling, vermeld in het tweede lid, aan een beschermde afnemer zijn ten laste van de elektriciteitsdistributienetbeheerder of de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit.

§ 3. De elektriciteitsdistributienetbeheerder of de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit vervangt de meter door een digitale meter met een geactiveerde voorafbetalingsfunctie binnen de twintig kalenderdagen als de huishoudelijke elektriciteitsafnemer binnen eenentwintig kalenderdagen na de verzending van de betalingsherinnering, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, zijn openstaande rekeningen niet heeft betaald, op voorwaarde dat hij normale toegang heeft tot de ruimte waarin de elektriciteitsmeter wordt of staat opgesteld.

De elektriciteitsdistributienetbeheerder of de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit voorziet in verschillende manieren om de afnemer op een gebruiksvriendelijke manier en ongeacht diens digitale competenties inzage te verschaffen in zijn saldo van het opgeladen verbruikskrediet.

De elektriciteitsafnemer wordt tegen vol vermogen beleverd door de elektriciteitsdistributienetbeheerder of de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit. Bij wanbetaling volgen de elektriciteitsdistributienetbeheerder en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit de procedure, vermeld in artikel 5.3.13 tot en met 5.3.16.

§ 4. Als het technisch gezien niet mogelijk is om een digitale meter voor elektriciteit bij de huishoudelijke elektriciteitsafnemer in kwestie te plaatsen, wordt een autonome stroombegrenzer geplaatst in plaats van een digitale meter. Bij wanbetaling volgen de elektriciteitsdistributienetbeheerder en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit de procedure, vermeld in artikel 5.3.13 tot en met 5.3.16.

§ 5. Als de huishoudelijke elektriciteitsafnemer geen normale toegang geeft tot de ruimte waarover hij het gebruiks- of eigendomsrecht heeft en waarin de elektriciteitsmeter is opgesteld, voor de vervanging van een klassieke meter of budgetmeter door een digitale meter, kan de elektriciteitsdistributienetbeheerder of de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit een verzoek tot afsluiting van de elektriciteitstoevoer indienen bij de lokale adviescommissie.

§ 6. De digitale meter met geactiveerde voorafbetalingsfunctie wordt door de elektriciteitsdistributienetbeheerder en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit zodanig ingesteld dat een noodkrediet voor een bedrag van 75 euro ter beschikking wordt gesteld van de huishoudelijke elektriciteitsafnemer.

§ 7. De elektriciteitsdistributienetbeheerder of de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit stelt bij de inschakeling van de voorafbetalingsfunctie voor elektriciteit minstens de volgende informatie ter beschikking van de huishoudelijke elektriciteitsafnemer in kwestie:

1° een gebruikshandleiding, met inbegrip van de volgende informatie:

- a) een gedetailleerde beschrijving van de oplaadmogelijkheden;
- b) instructies over de toegang tot de gegevens over zijn verbruik;
- c) informatie over het noodkrediet en de manier waarop het gebruik ervan wordt verrekend bij het opladen;

2° het toegepaste elektriciteitsstarief;

3° de aanmeldingsgegevens voor het online webportaal;

4° een actuele lijst met de plaats en de toegankelijkheid van de dichtstbijzijnde oplaadmogelijkheden;

5° een telefoonnummer en website voor het melden van problemen en voor noodgevallen.”.

Artikel 12. In artikel 5.3.3 van hetzelfde besluit worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Als de huishoudelijke elektriciteitsafnemer bij wie de voorafbetalingsfunctie voor elektriciteit is geactiveerd, verhuist, schakelt de elektriciteitsdistributienetbeheerder of de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit de voorafbetalingsfunctie op het oude adres uit vanaf de verhuisdatum, als die bekend is, of op verzoek van de nieuwe huishoudelijke elektriciteitsafnemer, binnen drie werkdagen na de indiening van de aanvraag.”;

2° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

“§2. Bij de huishoudelijke elektriciteitsafnemer die verhuist en op zijn oude adres met een meter met actieve voorafbetalingsfunctie of een autonome stroombegrenzer elektriciteit verbruikte, plaatst de elektriciteitsdistributienetbeheerder of de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit op het nieuwe adres een digitale meter met een geactiveerde voorafbetalingsfunctie of activeert hij de voorafbetalingsfunctie of de autonome stroombegrenzer. Dat kan op initiatief van de elektriciteitsdistributienetbeheerder, als die het nieuwe adres van de huishoudelijk elektriciteitsafnemer kent, of op verzoek van de huishoudelijke elektriciteitsafnemer zelf.”.

Artikel 19. In artikel 5.3.9 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 29 november 2013 en 10 juli 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Zodra de elektriciteitsdistributienetbeheerder of de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit vaststelt dat de elektriciteitsmeter is overgeschakeld op de minimale levering elektriciteit, contacteert hij de huishoudelijke elektriciteitsafnemer via het communicatiekanaal dat de huishoudelijke elektriciteitsafnemer kiest of, als die keuze niet bekend is, met een brief met de boodschap dat hij op de minimale levering voor elektriciteit is overgeschakeld en met de vraag om binnen de vijftien kalenderdagen een regeling te treffen om het elektriciteitsverbruik te betalen dat is geleverd door de elektriciteitsdistributienetbeheerder.”;

2° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

“§ 2. Als de huishoudelijke elektriciteitsafnemer niet reageert op de poging tot contact, vermeld in paragraaf 1, contacteert de elektriciteitsdistributienetbeheerder of de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit de huishoudelijke elektriciteitsafnemer opnieuw via het communicatiekanaal dat de huishoudelijke elektriciteitsafnemer kiest of, als die keuze niet bekend is, met een brief met de vraag om binnen vijftien kalenderdagen contact op te nemen.”;

2° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:

“§ 3. De kosten die verbonden zijn aan de contactname met de huishoudelijke elektriciteitsafnemer, vermeld in paragraaf 1, zijn ten laste van de elektriciteitsdistributienetbeheerder.”;

3° paragraaf 4 en paragraaf 5 worden opgeheven.

Artikel 20. In artikel 5.3.10 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 29 november 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§ 1. Als de huishoudelijk elektriciteitsafnemer binnen vijftien kalenderdagen als vermeld in artikel 5.3.9, §2, geen regeling treft, kan de elektriciteitsdistributienetbeheerder een verzoek tot uitschakeling van de minimale levering voor elektriciteit indienen bij de lokale adviescommissie. Bij uitschakeling van de minimale levering zal de huishoudelijke elektriciteitsafnemer alleen nog elektriciteit kunnen verbruiken als er voldoende verbruikskrediet voor elektriciteit opgeladen is.”;

2° paragraaf 2 wordt opgeheven;

3° in paragraaf 3, eerste lid worden de woorden “met een budgetmeter voor elektriciteit met uitgeschakelde stroombegrenzer” vervangen door de woorden “bij wie de minimale levering is uitgeschakeld”, worden de woorden “budgetmeter voor elektriciteit” vervangen door de woorden “elektriciteitsmeter met geactiveerde voorafbetalingsfunctie” en wordt het woord “hulpkrediet” vervangen door het woord “noodkrediet”;

4° in paragraaf 3, tweede lid wordt het woord “brief” vervangen door het woord “bericht”, wordt het woord “budgetmeter” vervangen door het woord “elektriciteitsmeter” en wordt de zinsnede “naam, het adres en het telefoonnummer” vervangen door het woord “contactgegevens”;

5° in paragraaf 3 wordt het derde lid opgeheven.

Artikel 27. In artikel 5.4.1 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 29 november 2013, 23 februari 2018 en 17 mei 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid worden de woorden “die vervalt vijftien dagen na de verzending” opgeheven;

2° in paragraaf 2, eerste lid wordt het getal “60” vervangen door het woord “twintig” en worden de woorden “een budgetmeter voor aardgas zal plaatsen of inschakelen” vervangen door de woorden “de meter zal vervangen door een digitale meter met een geactiveerde voorafbetalingsfunctie of de voorafbetalingsfunctie in de digitale meter zal activeren”;

3° in paragraaf 2 wordt tussen het tweede en derde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“De aardgasdistributienetbeheerder vermeldt al de volgende gegevens in de betalingsherinnering, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, en in de ingebrekestelling, vermeld in het tweede lid:

1° de contactgegevens van zijn bevoegde dienst;

2° de mogelijkheden om bij betalingsmoeilijkheden een regeling te treffen om de openstaande facturen te betalen. Die mogelijkheden zijn:

a) de uitwerking van een afbetalingsplan met de aardgasdistributienetbeheerder;

b) de uitwerking van een afbetalingsplan via het OCMW;

c) de uitwerking van een afbetalingsplan via een erkende instelling voor schuldbemiddeling;

3° de mogelijkheid die hij heeft om een verzoek tot afsluiting in te dienen bij de lokale adviescommissie.”;

4° in paragraaf 3, eerste lid, worden de woorden “plaatst de budgetmeter voor aardgas of schakelt de budgetmeter voor aardgas in binnen zestig kalenderdagen” vervangen door de woorden “vervangt de meter door een digitale meter met een geactiveerde voorafbetalingsfunctie of activeert de voorafbetalingsfunctie in de digitale meter binnen twintig kalenderdagen”, en worden de woorden “budgetmeter voor aardgas” vervangen door het woord “aardgasmeter”;

5° in paragraaf 3 wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Bij een huishoudelijke afnemer die daarom verzoekt, activeert de aardgasdistributienetbeheerder de voorafbetalingsfunctie in de digitale meter voor aardgas.”

6° in paragraaf 3 wordt het bestaande derde lid, dat het vierde lid wordt, vervangen door wat volgt:

“De aardgasdistributiedistributienetbeheerder voorziet in verschillende manieren om de aardgasafnemer op een gebruiksvriendelijke manier en ongeacht zijn digitale competenties inzage te verschaffen in zijn saldo van het opgeladen verbruikskrediet.”;

7° in paragraaf 3 wordt het bestaande vierde lid opgeheven;

8° in paragraaf 3, vijfde lid, worden de woorden “zonder enige beperking” vervangen door de woorden “tegen vol vermogen”;

9° in paragraaf 4 worden de woorden “budgetmeter voor aardgas” vervangen door de woorden “digitale aardgasmeter”;

10° in paragraaf 5 wordt de zinsnede “plaatsing, de controle of meteropname van de meter, inclusief de budgetmeter voor aardgas” vervangen door de woorden “vervanging van een klassieke meter of budgetmeter door een digitale meter”;

11° in paragraaf 6 worden de woorden “budgetmeter voor aardgas” vervangen door het woord “aardgasmeter”, wordt de zinsnede “hulpkrediet voor een bedrag dat overeenkomt met de waarde van 1000 kWh tegen de sociale maximumprijs voor aardgas,” vervangen door de zinsnede “noodkrediet van 75 euro”;

12° paragraaf 7 wordt vervangen door wat volgt:

“§7. De aardgasdistributienetbeheerder stelt bij de inschakeling van de voorafbetalingsfunctie voor aardgas minstens de volgende informatie ter beschikking van de huishoudelijke aardgasafnemer in kwestie:

1° een gebruikshandleiding, met inbegrip van de volgende informatie:

- a) een gedetailleerde beschrijving van de oplaadmogelijkheden;
- b) instructies over de toegang tot de gegevens over zijn verbruik;
- c) informatie over het noodkrediet en de manier waarop het gebruik ervan wordt verrekend bij het opladen;

2° het toegepaste aardgastarief;

3° de aanmeldingsgegevens voor het online webportaal;

4° een actuele lijst met de plaats en de toegankelijkheid van de dichtstbijzijnde oplaadmogelijkheden;

5° een telefoonnummer en website voor het melden van problemen en voor noodgevallen.”.

Artikel 29. Artikel 5.4.4 van hetzelfde besluit wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 5.4.4. §1. Als de huishoudelijke aardgasafnemer bij wie de voorafbetalingsfunctie voor aardgas is geactiveerd, verhuist, schakelt de aardgasdistributienetbeheerder de budgetmeterfunctie op het oude adres uit vanaf de verhuisdatum, als die bekend is, of op verzoek van de nieuwe huishoudelijke aardgasafnemer, binnen drie werkdagen na de indiening van de aanvraag.

§2. Bij de huishoudelijke aardgasafnemer die verhuist en op zijn oude adres met een meter met actieve budgetmeterfunctie aardgas verbruikte, plaatst de aardgasdistributienetbeheerder op het nieuwe adres een digitale meter met een geactiveerde voorafbetalingsfunctie of activeert hij de voorafbetalingsfunctie. Dat kan op initiatief van de aardgasdistributienetbeheerder, als die het nieuwe adres van de huishoudelijk elektriciteitsafnemer kent, of op verzoek van de huishoudelijke afnemer zelf.”.

Artikel 35. In artikel 5.4.13 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 7 september 2012 en 29 november 2013 worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid wordt het bedrag “750 euro” vervangen door het bedrag “500 euro”;

2° in paragraaf 1, eerste lid worden de woorden “voordat een budgetmeter voor aardgas geplaatst is” vervangen door de woorden “voordat de voorafbetalingsfunctie in de aardgasmeter is geactiveerd”;

3° in paragraaf 1 wordt het tweede lid opgeheven;

4° in paragraaf 2, eerste lid, wordt het bedrag “750 euro” vervangen door het bedrag “500 euro”;

5° in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden “voordat een budgetmeter voor aardgas geplaatst is” vervangen door de woorden “voordat de voorafbetalingsfunctie in de aardgasmeter is geactiveerd”;

6° in paragraaf 2, tweede lid worden tussen het woord “afbetalingsplan” en de woorden “per brief” de woorden “via een communicatiemiddel dat de huishoudelijk aardgasafnemer zelf kiest of” ingevoegd;

7° aan paragraaf 2, tweede lid worden de woorden “of een ander afbetaalbedrag per week voor te stellen” toegevoegd;

8° in paragraaf 3, eerste lid, worden de woorden “budgetmeter voor aardgas” telkens vervangen door het woord “aardgasmeter”;

9° in paragraaf 3, tweede lid, worden de woorden “budgetmeter voor aardgas” vervangen door het woord “aardgasmeter”;

10° in paragraaf 3, tweede lid worden de woorden “een gedeelte van” vervangen door de zinsnede “35% van”;

11° in paragraaf 3, wordt het derde lid vervangen door wat volgt:

“De aardgasnetbeheerder biedt de huishoudelijke afnemer de mogelijkheid vrijwillig na afspraak bedragen op te laden die 100% naar de afbouw van schulden gaan.”.

Artikel 37. Artikel 5.4.16 van hetzelfde besluit wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 5.4.16. De aardgasdistributienetbeheerder vermeldt in de betalingsherinnering en in de ingebrekestelling de informatie, vermeld in artikel 5.4.1, § 7.”.

Artikel 38. In artikel 5.5.4, §1, eerste lid, van hetzelfde besluit worden tussen het woord “netbeheerder” en de woorden “na een bezoek” de woorden: “na consultatie van de verbruiksgegevens of” ingevoegd.

Artikel 39. Artikel 5.6.3 van hetzelfde besluit, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2012, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 5.6.3. De elektriciteitsdistributienetbeheerder of de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit en de aardgasdistributienetbeheerder contacteren alle afnemers die gedurende één maand schuldenvrij zijn, en delen hun mee dat ze kunnen terugkeren naar een leverancier op de markt. Voor niet-beschermden afnemers vermeldt de mededeling bijkomend dat er op de marktcontracten tegen voordeligere tarieven te vinden zijn dan het gereguleerde tarief van de distributienetbeheerder. Daarbij wordt voor diezelfde groep afnemers verwezen naar de online prijsvergelijking van de VREG. Voor beschermden afnemers vermeldt de mededeling bijkomend dat zij bij overstap naar een leverancier op de markt verder kunnen verbruiken aan het sociaal tarief zolang hun statuut ongewijzigd blijft.

Deze mededelingen worden voor die afnemers die zonder onderbreking schuldenvrij zijn, om de zes maanden herhaald.”.

Artikel 42. In artikel 6.4.1/4 van hetzelfde besluit, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 2011 en het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 11 december 2020, worden de volgende wijzigingen aangebracht;

1° in paragraaf 2 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“De elektriciteitsdistributienetbeheerder biedt een premie van 150 euro voor energiezuinige huishoudtoestellen:
1° aan elke beschermden afnemer die erom verzoekt, in de vorm van een kortingsbon ter waarde van 150 euro voor de aankoop van een nieuwe energiezuinige koelkast, een nieuwe energiezuinige wasmachine of een nieuwe energiezuinige droogkast;

2° aan een niet-commerciële instelling of publiekrechtelijke rechtspersoon die erom verzoekt, in het kader van de verhuur met inbegrepen service- en reparatiekosten op een termijn van tien jaar van een nieuwe energiezuinige koelkast, een nieuwe energiezuinige wasmachine of een nieuwe energiezuinige droogkast aan een beschermden afnemer en als die verhuur onderdeel vormt van een traject met het oog op begeleiding bij het aanpakken van energiearmoede.”;

2° in paragraaf 2, tweede lid wordt tussen het woord “koelkasten” en de woorden “en wasmachines” de zinsnede “, droogkasten” ingevoegd;

3° in paragraaf 2, tweede lid worden de woorden “om in aanmerking te komen voor de kortingsbon” opgeheven.

Artikel 43. In artikel 6.4.1/5 van hetzelfde besluit, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 2011 en het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 9 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, 8°/2 wordt in de tabel de rij

1/1/2022-31/12/2022	225 euro, vermenigvuldigd met het geïnstalleerd vermogen van de geplaatste zonnepanelen uitgedrukt in kilowattpiek voor de eerste 4 kilowattpiek, en 112,50 euro vermenigvuldigd met het extra geïnstalleerd vermogen van de geplaatste zonnepanelen bovenop de eerste 4 kilowattpiek. Dit extra vermogen komt in aanmerking tot maximaal 2 kWp extra vermogen van de geplaatste zonnepanelen. De premie is begrensd tot 40 % van de investeringskosten, vermeld op de betreffende facturen.
---------------------	--

vervangen door de rij:

1/1/2022-31/12/2022	300 euro, vermenigvuldigd met het geïnstalleerde vermogen van de geplaatste zonnepanelen uitgedrukt in kilowattpiek voor de eerste 4 kilowattpiek, en 150 euro vermenigvuldigd met het extra geïnstalleerde vermogen van de geplaatste zonnepanelen bovenop de eerste 4 kilowattpiek. Dat extra vermogen komt in aanmerking tot maximaal 2 kWp extra vermogen van de geplaatste zonnepanelen. De premie is begrensd tot 40 % van de investeringskosten, vermeld op de facturen in kwestie.
---------------------	--

2° aan paragraaf 1, negende lid worden aan de zin “De premie kan enkel worden toegekend als de geplaatste fotovoltaïsche installatie uiterlijk drie maanden na de indienstname bij de elektriciteitsdistributienetbeheerder werd aangemeld” de zinsnede “en er is binnen de termijn, vermeld in artikel 3.1.52, §1, vijfde lid, op het toegangspunt een digitale meter geplaatst” toegevoegd;

3° er wordt een paragraaf 1/1 ingevoegd die luidt als volgt:

“§1/1. Elke elektriciteitsdistributienetbeheerder verleent aan investeerders in andere gebouwen dan woningen, wooneenheden of woongebouwen die zijn aangesloten op het elektriciteitsdistributienet, een premie van 12 euro per vierkante meter dakoppervlakte voor de gelijktijdige investering in de verwijdering van de volledige asbesthoudende dakbedekking of het volledige asbesthoudend onderdak en de plaatsing van een nieuwe fotovoltaïsche installatie op het gesaneerde dak en waarbij de oppervlakte van de fotovoltaïsche zonnepanelen in verhouding tot de totale oppervlakte van het gesaneerde dak minstens 10 procent bedraagt. De premie wordt begrensd tot 50 % van de investeringskosten aangaande asbestverwijdering, vermeld op de betreffende facturen, exclusief btw.

De premie, vermeld in het eerste lid, kan alleen worden toegekend als het gebouw is aangesloten op het elektriciteitsdistributienet voor 1 januari 2006 of als de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning voor het gebouw dateert van voor 1 januari 2006.

De minister kan nadere regels bepalen en technische vereisten vastleggen waaraan de werkzaamheden, producten en installaties, vermeld in het eerste lid, of de uitvoerders respectievelijk plaatsers van die werkzaamheden, producten en installaties moeten voldoen om in aanmerking te komen voor de premie vermeld in het eerste lid. De minister kan kwaliteitseisen en kwaliteitscontroles opleggen aan de installateurs van de fotovoltaïsche zonnepanelen. De minister kan nadere regels bepalen voor de wijze waarop de asbestverwijdering en de plaatsing van de fotovoltaïsche installatie kunnen worden aangetoond. De minister kan nadere regels bepalen over de aanvraagprocedure, waarbij de minister er voor zorgt dat:

1° de aanmelding van de investeringsbeslissing bij de elektriciteitsdistributienetbeheerder uiterlijk op 31 december 2022 geschiedt;

2° de finale aanvraag tot uitbetaling van de premie na uitvoering van de werken niet later dan 31 maart 2025 kan worden ingediend.

Per gebouw, vermeld in het eerste lid, kan maar één premie voor de gelijktijdige asbestverwijdering en plaatsing van een fotovoltaïsche installatie worden toegekend.”;

4° in paragraaf 4 wordt de zinsnede “ paragraaf 1, 2 en 3” vervangen door de zinsnede “paragraaf 1, 1/1, 2 en 3”.

Artikel 48. In titel VIII van hetzelfde besluit, wordt hoofdstuk III, opgeheven bij besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2017, opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

“Hoofdstuk III. Centraal examen voor energiedeskundigen type D

Art. 8.3.1. § 1. Kandidaat-energiesdeskundigen type D kunnen deelnemen aan het centraal examen, vermeld in artikel 8.1.1, eerste lid, 3°.

De kandidaat-energiesdeskundigen kunnen zich voor het centraal examen inschrijven via een webapplicatie die het VEKA ter beschikking stelt. Het VEKA kan nadere regels vaststellen voor de manier waarop ze zich kunnen inschrijven. Als een kandidaat-energiesdeskundige tweemaal op rij inschrijft en niet slaagt, dan geldt een wachttermijn van twaalf maanden alvorens die kandidaat zich opnieuw voor het centraal examen kan inschrijven.

§ 2. Deelnemers aan het centraal examen moeten de volgende bewijsstukken voorleggen:
1° het bewijs van hun elektronische inschrijving voor het examen;
2° het bewijs van hun identiteit.

§ 3. Een kandidaat-energiesdeskundige die de bewijsstukken, vermeld in paragraaf 2, niet kan voorleggen, kan niet aan het centraal examen deelnemen.

§ 4. Om te slagen op het centraal examen dienen de kandidaat-energiesdeskundige minstens 60 percent te halen op het hele examen en minstens 50 percent voor elk onderdeel van het examen, zoals vastgelegd door de minister.”.